

U9 Sikkerhetspolitisk uttalelse

Vedtatt av årsmøtet i Vestfold og Telemark 2023

Russlands angrepskrig mot Ukraina og Sverige og Finlands kommende NATO-medlemskap, har skapt en ny sikkerhetspolitisk situasjon som har ført til en debatt i SV om partiets holdning til NATO.

Årsmøte i Vestfold og Telemark SV er fornøyd med den brede enigheten om sikkerhetspolitikk og forsvarspolitik i partiet.

SV har siden opprettelsen av partiet vært kritiske til NATO og ment at Norge bør finne andre sikkerhetspolitiske løsninger enn medlemskap i en militærallianse. Partiet ble bygd på en kritikk av todeling av verden mellom to militærblokker som svekker det enkelte lands selvråderett. SVs Nato-motstand har vært godt begrunnet. Under den kalde krigen bandt medlemskapet Norge til et USA som stod bak undertrykkende kriger og blodige kupp flere steder i verden. I tiden etter murens fall har Norge på grunn av medlemskapet deltatt i flere mislykkede og feilslåtte kriger utenfor Europa, som del av Natos «out of area»-strategi. Forsvarets ressurser har i tråd med dette blitt dreid vekk fra oppgaven med å sørge for sikkerhet i nærområdene våre, og over til oppgaver som ikke tjener norske interesser. Alliansen gir ikke bare beskyttelse for land i Europa, den er også et redskap for amerikanske stormaktsinteresser.

Norges Nato-medlemskap legger begrensinger på Norges muligheter og vilje til å ivareta uavhengige utenriks-, og sikkerhetspolitiske standpunkt. NATO-medlemskapet er begrunnelsen for at Norge ikke støtter FNs avtale om forbud mot atomvåpen. Noe tilsvarende ser vi med presset mot Tyrkia-politikken til Sverige og Finland i forbindelse med søknadene om medlemskap. Dette er en dypt problematisk side ved NATO.

SVs alternativ til NATO har vært et nordisk sikkerhetspolitisk samarbeid. Det har vært et ønsket, men ikke aktuelt alternativ. SVs NATO-motstand har derfor de siste åra vært av mer prinsipiell betydning enn reell, siden det ikke har vært noe eksisterende alternativ til NATO. Når flertallet i partiet vil endre programformuleringene om NATO innebærer det ikke noen endring av SVs prinsipielle mål, det svekker ikke NATO-kritikken, men er en realitetsorientering om at det per i dag ikke er noe alternativ til NATO-medlemskap for Norge.

Sverige og Finlands kommende NATO-medlemskap innebærer en historisk mulighet til å bygge en tett nordisk forsvarsallianse utenfor USAs atomvåpenparaply. Vi må kreve en atomvåpenfri sone i Norden og kjempe for en egen solidaritetspakt som forplikter de nordiske landene til å beskytte hverandre i kriser og krig. Norge skal ikke stå alene, men sammen med resten av Norden.

SVs langsiktige og prinsipielle mål må fortsatt være en europeisk og nordisk sikkerhetsordning som er uavhengig av USA. Det kan skje gjennom en etablering av et nytt sikkerhetspolitisk fellesskap når den politiske situasjonen i Europa gjør det mulig, eller gjennom at NATO forandres og tyngdepunktet forskyves til Europa. Et nordisk forsvarssamarbeid vil samtidig være det beste fundamentet for norsk alliansepolitikk. Slik endring må trolig skje gradvis og kollektivt.

Vestfold og Telemark SV vil støtte dette framfor en utmelding av NATO i dagens situasjon. Innad i NATO må Norge gå inn for at Nato skal være en ren forsvarsallianse, og opptre uavhengig av USA i alliansen. Særlig vil SV fortsette å legge vekt på: a) At Out of area-konseptet avvikles, så Nato ikke kan operere utenfor eget område, b) At atomvåpenstrategien til Nato legges bort, og c) At Nato ikke skal involvere seg politisk på USAs vegne i konflikter i andre deler av verden, for eksempel ved å blandes inn i den spente situasjonen i Øst-Asia.